

АРТЪР КОНАН ДОЙЛ КРАЛСКИЯТ ДИАМАНТ

Превод от английски: Милена Попова, —

chitanka.info

Приятно чувство обзе доктор Уотсън, когато отново се озова в разхвърляната стая на първия етаж на улица „Бейкър“, от която бяха започнали толкова много забележителни приключения. Той огледа научните таблици на стената, прогорения от киселини тезгях с химически вещества, облеганата в ъгъла калъф с цигулката, кофата за въглища с тютюнева пепел, отръскана от лула. Накрая погледът му пробяга по свежото усмихнато лице на Били, младия, но много схватлив и тактичен прислужник, нарушил самотата и уединението, съпътстващи мрачната фигура на великия детектив.

— Поне външно нищо не се е променило, Били. Ти също. Надявам се, че и той?

Били хвърли леко загрижен поглед към вратата на спалнята и каза:

— Май спи в момента.

Беше седем часа вечерта на чудесен летен ден, но доктор Уотсън добре познаваше нередовния живот на стария си приятел и изобщо не се изненада.

— Това значи, че е потънал с някакъв случай?

— Да, сър, здравата работи. Дори се притеснявам за здравето му. Става все по-блед и слаб, нищичко не хапва. „Кога ще желаете да вечеряте, господин Холмс?“ — пита го госпожа Хъдсън. А той ѝ отвръща: „В седем и половина вдругиден.“ Знаете как се държи, когато е погълнат от някое разследване.

— Да, Били, знам.

— Следи някого. Вчера излезе, предрешен като работник, който си търси работа. Днес беше бабичка. Дори аз не го познах, пък вече би трябвало да съм му свикнал — Били посочи с усмивка към едно дрипаво чадърче на дивана. — Това е от снаряжението на старицата.

— А защо, Били?

Момчето понижи глас, все едно обсъждаше велики държавни тайни.

— На вас мога да кажа, сър, но да си остане между нас. Става дума за Кралския диамант.

— Какво? Обирът за сто хиляди лири?

— Да, сър. Трябва да бъде намерен. Ей тук, на дивана, седяха самият министър-председател и министърът на вътрешните работи.

Господин Холмс беше много любезен с тях. Бързо ги успокои и ги увери, че ще направи всичко възможно. А пък лорд Кантълмиър...

— Охо!

— Да, сър, разбирате какво значи това. Малко е надут, сър, ако ми разрешите да се изразя така. Нямам нищо против министър-председателя и министъра, който изглежда любезен, внимателен човек, но негова светлост нещо не понасям. И господин Холмс, сър. Представяте ли си, той не вярва в господин Холмс и е против ангажирането му. Всъщност *иска му се* господин Холмс да се провали.

— И господин Холмс го знае?

— Господин Холмс винаги знае всичко, което може да се узнае.

— Е, надявам се, че няма да се провали и лорд Кантълмиър ще бъде сразен. Но да те питам, Били, какво означава тази завеса пред нишата на прозореца?

— Господин Холмс заръча да я сложат преди три дни. Зад нея крием нещо забавно.

Момъкът пристъпи и дръпна завесата.

Доктор Уотсън не можа да сдържи изуменото си възклицание. Пред очите му беше восьмично копие на стария му приятел, облечено в халата на Холмс, с глава, обърната в полупрофил към прозореца и сведен, сякаш сгушен в креслото, детективът четеше невидима книга. Били вдигна главата и я показа на госта.

— Поставяме я под различни ъгли, за да изглежда по-достоверно. Нямаше да я докосна, ако щората не беше пусната. Но когато е вдигната, се вижда от улицата.

— Веднъж вече използвахме нещо подобно.

— Преди аз да се появя — каза Били. Той вдигна щората на прозореца и погледна към улицата. — Ей оттам ни следят. И сега на прозореца виси един. Вижте.

Уотсън тъкмо пристъпи напред, когато вратата на спалнята се отвори и се появи високият слаб силует на Холмс с бледо и изпито лице, но с обичайната енергична походка и жестове.

Той веднага се спусна към прозореца и свали щората.

— Достатъчно, Били. Излагаш се на смъртна опасност, моето момче, а какво ще правя без теб? Е, Уотсън, радвам се отново да те видя в старата бърлога. Идваш в решаващ момент.

— Вече разбрах.

— Свободен си, Били... Трудно ми е с този момък, Уотсън. Какво право имам да го излагам на опасност?

— Каква опасност, Холмс?

— От внезапна смърт. Тази вечер очаквам да се случи нещо.

— Какво?

— Да ме убият, Уотсън.

— Шегуваш се, Холмс!

— Дори и моето оскъдно чувство за хумор би родило по-добра шега. Но пък дотогава можем спокойно да си отдъхнем. Алкохолът разрешен ли ти е? Запалката и пурите са на старото си място. Настани се в твоето любимо кресло. Надявам се, че не си започнал да презираш лулата ми и евтиния ми тютюн. Напоследък го използвам вместо храна.

— А защо не се храниш?

— Понеже при глад умът се изостря докрай. Като лекар, драги Уотсън, не може да не признаеш, че кръвта, която отива за храносмилането, е за сметка на мозъка. А аз, Уотсън, съм само ум и нищо повече. Останалото е само придатък. Затова трябва да се грижа за ума.

— Но каква е тази заплаха, Холмс?

— О, да, в случай че успее, няма да е зле да разполагаш с името и адреса на убиеца. Предай ги на Скотланд ярд заедно с най-добрите ми чувства и прощалната ми благословия. Казва се Силвиус, граф Негрето Силвиус. Пиши, драги, пиши! „Мурсайд гардънс“ № 136. Записа ли?

Тревога пробяга по откритото лице на Уотсън. Той чудесно разбираше на каква опасност се излага Холмс, и беше сигурен, че думите му по-скоро я омаловажават, отколкото преувеличават. Но докторът винаги беше проявявал решителност и доказа, че е на висотата на положението.

— С теб съм, Холмс. През следващите ден-два нямам работа.

— Както виждам, Уотсън, май не си образец за нравственост. Към останалите пороци си прибавил и послъгването. По всичко личи, че си лекар с натоварен график, който всеки час има повиквания.

— Не толкова важни. Но не можеш ли да уредиш този човек да бъде арестуван?

— Да, Уотсън, бих могъл. Точно това го тревожи.

— Защо не го сториш?

— Защото не знам къде е диамантът.

— А, да, Били ми каза, изчезналият Кралски диамант!

— Точно така, големият жълт диамант, шлифован във формата на розетка. Заметнах мрежата и хванах рибите. Но не диаманта. Какво постигнах? Ако *те* влязат зад решетките, светът наистина ще стане по-приятно място. Но не това е целта ми. Искам диаманта.

— Значи граф Силвиус е една от рибите, които си уловил?

— Да, при това не каква да е, а акула. Хапе. Другият е Сам Мъртън, боксьорът. Не е злодей, но е маша в ръцете на графа. Сам не е акула, той е тровава тъпа кротушка. И все пак също се мята в мрежата ми.

— Къде е граф Силвиус?

— Сутринта бях току до него. Виждал си ме като старица, Уотсън. Но днешното ми превъплъщение надмина всички досегашни. Той дори ми подаде чадърчето, което изпуснах. „Ако позволите, мадам“ — наполовина италианец, с онази южняшка изисканост, когато е в настроение, иначе същински дявол при други обстоятелства. Животът е пълен с чудати случки, Уотсън.

— Можело е да се превърне в трагедия.

— Е, да, вероятно можеше.

— Проследих го до работилницата на стария Щраубензее в Майнърис. Той му е измайсторил по поръчка въздушната пушка, която в този миг по всяка вероятност е зад отсрещния прозорец. Видя ли чучелото? Естествено, Били ти го е показал. Хубавата му главица всеки миг може да бъде пронизана от куршум. О, Били, какво има?

Момъкът се бе появил в стаята с визитка на поднос. Холмс й хвърли поглед с вдигнати вежди и развеселено изражение.

— Самият той. Трябва да призная, че ме изненада. Каква дързост, Уотсън. Смелчага. Вероятно си чувал за славата му като ловец на едър дивеч. Наистина, ако повали и мен, това ще е победен завършек на ловните му подвизи. Появяването му е поредното доказателство за нюха му — усетил е, че съм по петите му.

— Повикай полицията.

— Вероятно ще го сторя. Но не веднага. Би ли надникнал внимателно през прозореца, Уотсън? Виж дали някой не се мотае на улицата.

Уотсън предпазливо вдигна края на щората.

— Да, един здравеняк стои до вратата.

— Това ще да е Сам Мъртън, преданият, но глупавичък Сам.

Къде е господинът, Били?

— В преддверието, сър.

— Въведи го, когато позвъня.

— Да, сър.

— Нека влезе независимо дали съм в стаята.

— Да, сър.

Уотсън изчака момчето да затвори вратата и се обърна със сериозно изражение към своя приятел:

— Слушай, Холмс, не мога да допусна това. Имаш си работа с ужасен човек, който не се спира пред нищо. Може да е дошъл, за да те убие.

— Нищо чудно.

— Настоявам да остана с теб.

— Ще пречиш.

— На него ли?

— Не, скъпи приятелю, на мен.

— Но не мога да те оставя.

— Можеш, Уотсън. И ще го сториш, защото винаги си играл по правилата. Сигурен съм, че и този път ще играеш докрай. Този човек е дошъл с някакви свои мотиви, но аз ще използвам присъствието му за своите — Холмс извади бележника си и надраска няколко реда. — Отиди с файтон до Скотланд ярд и предай тази бележка на Йокъл. Върни се с полицаите, които ще дойдат да го арестуват.

— Ще го сторя с радост.

— А дотогава може би времето ще ми стигне, за да разбера къде е камъкът — той позвъни. — Смятам да излезем през спалнята. Вторият изход е извънредно полезен. Предпочитам да наблюдавам акулата, без тя да ме вижда, и както помниш, за целта разполагам с някои хитрости.

Стаята, в която след няколко минути Били въведе граф Силвиус, бе празна. Прочутият ловец и светски лъв беше едър мургав мъж с орлов нос и забележителни черни мустаци, нависнали над жестоки тънки устни. Беше добре облечен, но диамантената игла за вратовръзка и блестящите пръстени създаваха впечатление за претруфеност. Щом

вратата се затвори, той се озърна свирепо и тревожно като човек, който подозира клопка на всяка крачка. После силно се стресна, като видя невъзмутимата глава и яката на халата, които се подаваха от нишата пред прозореца. Отначало лицето му изразяваше само изумление. После в черните му злокобни очи блесна ужасяваща надежда. Огледа се още веднъж, за да провери дали има свидетели, и след това, вдигнал дебелия си бастун, пристъпи на пръсти до безмълвния силует. Точно се беше приготвил за последния скок, когато откъм отворената врата на спалнята прозвуча спокоен и ироничен глас:

— Не го повреждайте, графе, моля ви!

Нападателят залитна, върху сгърченото му лице се изписа изумление. За миг той пак вдигна бастуна си, сякаш смяташе този път да нападне не подобие, а първообраза, но във втренчените сиви очи и подигравателната усмивка имаше нещо, което го накара да отпусне ръка.

— Майсторска изработка — каза Холмс, пристъпвайки към манекена. — Направи го Таверние, французинът. В моделирането на восьъчни скулптури го бива не по-малко, отколкото вашия приятел Щраубензее в майсторенето на въздушни пушки.

— Въздушни пушки ли? Какво искате да кажете?

— Оставете шапката и бастуна си на малката масичка. Благодаря. Седнете, ако обичате. Ще бъдете ли така любезен да извадите и револвера си? Е, щом предпочитате, стойте си с него. Идвате тъкмо навреме, защото страшно ми се искаше да си побъбря с вас.

Графът свъси още повече застрашително надвисналите си вежди.

— Аз също имах желание да разменя няколко думи с вас, Холмс. Затова съм тук. Няма да отрека, че току-що се опитах да ви нападам.

Холмс стъпи оперено с единия крак на края на масичката.

— Досетих се, че през ума ви минава нещо подобно — каза той. — Но на какво дължа това особено внимание?

— Направихте всичко възможно да ме ядосате. Працете шпионите си да ме дебнат.

— Шпиони ли? Бога ми, грешите!

— Глупости! Видях ги как ме следят. Не ви стиска да се изправите сам срещу мен, Холмс.

— Може да ви се види дребнаво, граф Силвиус, но ще ви помоля да бъдете така любезен да се обръщате учтиво към мен. Разбирате, че

поради естеството на заниманията си общувам отблизо с безчет престъпници, но, ще се съгласите, не бих могъл да търпя подобно пренебрежение.

— Както желаете, *господин* Холмс.

— Отлично! Но ви уверявам, че грешите за моите агенти.

Граф Силвиус се засмя презрително.

— Не само аз ги видях. Вчера беше възрастен работник, днеска — бабичка. Цял ден ме следиха.

— Правите ми комплимент. Веднъж старият барон Даусън каза, че в мое лице правосъдието печели, но сцената губи. А сега и вие давате висока оценка на дребните ми выпльщания!

— Били сте вие... самият вие?

Холмс сви рамене.

— Виждате в ъгъла чадърчето, което тъй любезно ми подадохте, преди да събудя подозренията ви.

— Само да знаех...

— Никога нямаше да видя отново тази скромна обител! Отлично го съзнавах. На всички ни се е случвало да пропускаме възможности, за които после съжаляваме. Но станалото станало, ето че сега сме тук!

Гъстите вежди на графа надвиснаха по-ниско над очите, в които се таеше заплаха.

— Още по-зле. Значи не са били ваши агенти, а самият вие, комедиантът, който си вре носа навсякъде! Признавате, че сте ме следили. Защо?

— Хайде, графе. Вие сте стреляли по лъвове в Алжир.

— Е и?

— Защо?

— Защо ли? Заради самия лов, заради тръпката, опасността!

— И несъмнено за да отървете земята от една напаст?

— Точно така!

— Такива накратко са и моите причини.

Графът скочи и неволно посегна към револвера в задния си джоб.

— Седнете, сър, седнете си на мястото! Има още една, непосредствена причина. Искам жълтия диамант.

Граф Силвиус се отпусна в креслото със зловна усмивка.

— Ей Богу! — каза той.

— Знаехте, че ви преследвам заради него. И днес всъщност сте дошли, за да разберете какво ми е известно и дали отстраняването ми наистина е належащо. Е, трябва да знаете, че от ваша гледна точка то е абсолютно жизненоважно, защото знам всичко, с изключение на една подробност, която ще науча от вас.

— Така ли? И каква, видите ли, е тази липсваща подробност?

— Къде се намира Кралският диамант?

Графът погледна злобно домакина си.

— Искате ли да разберете, така ли? А откъде, по дяволите, да знам къде е?

— Знаете и ще ми кажете.

— Така ли?

— Блъфът ви няма да мине, граф Силвиус — очите на Холмс се вторачиха в посетителя, свиха се и засвяткаха, докато заприличаха на стоманени игли. — Виждам ви като на длан. Знам какво става в дълбините на ума ви.

— Значи, разбира се, виждате и къде е диамантът.

Холмс плесна весело и размаха укорително показалец.

— Ето че знаете. Признахте го!

— Нищо не признавам.

— А сега, графе, ако проявите малко здрав разум, можем да се споразумеем. Не желаете ли, със сигурност ще пострадате.

Граф Силвиус погледна иронично към тавана.

— И после аз съм бил блъфирал.

Холмс го наблюдаваше съсредоточено като grosмайстор, обмислящ решителен ход. После отвори чекмеджето на масата и извади дебел бележник.

— Знаете ли какво съдържа този бележник?

— Нямам честта.

— Вас.

— Мен ли?

— Да, сър, вас. Целият сте тук — всяка крачка от безчестния ви опасен живот.

— Дявол да ви вземе, Холмс! — извика графът с ярост в очите. — Търпението ми има граници!

— Всичко е тук, графе. Истината за смъртта на старата госпожа Харолд, от която наследихте имението Блаймър, проиграно веднага

след това.

— Празни дрънканици!

— И целият живот на госпожица Мини Уоръндър.

— Жалко! Нищо няма да постигнете!

— Това не е всичко, графе. Обирът във влака за Ривиерата на 13 февруари 1892 година. Чекът, подправен същата година за „Креди Лионе“.

— Тук грешите.

— Значи всичко останало е вярно! Хайде, графе, вие сте картоиграч. Знаете, че когато всички козове са у противника, няма смисъл да си губите времето, просто хвърляте картите.

— И какво общо имат тези дрънканици с диаманта, за който говорехте?

— Не бързайте толкова, графе! Оставете ме да стигна до същността на въпроса по моя муден начин. Разполагам с всички тези факти за вината ви. Но преди всичко имам неоспорими доказателства, които уличават вас и вашия бияч за кражбата на Кралския диамант.

— Наистина ли?

— Разполагам с показанията на кочияша, който ви е откарал до Уайтхол, на портиера, който ви е видял близо до витрината, на Айки Сандърс, който е отказал да го нареже. Айки ви издаде и играта свърши.

Вените по челото на графа се издуха. Мургавите му космати ръце се свиваха конвулсивно в усилието да запази самообладание. Опитваше се да говори, но не можеше.

— Това е ръката, на която залагам от самото начало — каза Холмс. — Свалям картите на масата. Но една липсва, поп каро^[1]. Не знам къде е диамантът.

— Никога няма да разберете.

— Никога ли? Хайде, графе, бъдете разумен. Вижте положението си. Ще ви затворят за двайсет години. Сам също. Какво ще спечелите, ако задържите диаманта? Нищичко. Но ако го върнете... ще потуля престъплението ви. Не ми трябва нито вие, нито Сам. Искам диаманта. Дайте ми го и поне що се отнася до мен, сте свободен... е, докато не извършите ново престъпление. Ако пак кривнете от пътя, ще ви е за последно. Но този път задачата ми е да стигна до диаманта, вие не сте ми нужен.

— А ако откажа?

— Тогава, уви, диамантът ми се изплъзва, но вие сте в ръцете ми. Били се появи в отговор на позвъняването.

— Смятам, графе, че е редно да поканим на този разговор и приятеля ви Сам. В края на краищата и неговите интереси трябва да се защитят. Били, пред входната врата ще видиш един доста масивен и опасен господин. Помоли го да се качи.

— А ако не иска да дойде, сър?

— Мирно и кротко, Били. Няма нужда да проявяваш грубост. Ако му кажеш, че граф Силвиус го вика, той непременно ще дойде.

— И какво смятате да правите сега? — попита графът, щом Били излезе.

— Преди малко при мен беше приятелят ми Уотсън. Казах му, че съм уловил акула и кротушка, сега тегля мрежата, за да ги извадя.

Графът скочи с ръка, скрита зад гърба. Холмс държеше оръжието, което леко се подаваше от джоба на халата му.

— Няма да умрете в леглото, Холмс.

— Често съм си го мислил. Но какво от това? В края на краищата, графе, и вас смъртта ще ви застигне по-скоро във вертикално, отколкото в хоризонтално положение. Но тези предвиждания за бъдещето са злокобни. Защо не се отдадем на настоящето, пълно с буйна радост?

Внезапен див пламък избухна в тъмните заплашителни очи на изкусния престъпник. Холмс сякаш стана по-висок, изопнат в напрегната готовност.

— Няма смисъл да тършувате за револвера, приятелю — каза той хладнокръвно. — Отлично знаете, че няма да се осмелите да го използвате, дори да ви дам време да го извадите. Револверите са отвратително шумни, графе. По-добре да се придържаме към въздушните пушки. О! Струва ми се, че дочувам ефирните стъпки на уважаемия ви съдружник. Добър ден, господин Мъртън. Голяма скука е на улицата, нали?

Боксьорът, млад здравеняк с тъпа и упорита удължена физиономия, стоеше скован до вратата и се озърташе учуден. Непринудените думи на Холмс го изненадаха и макар смътно да усещаше, че в тях има враждебност, не знаеше как да реагира. Обърна се за помощ към по-проницателния си другар.

— Какъв е номерът, графе? Какво иска този човек? Какво става?
— гласът му беше нисък и дрезгав.

Графът сви рамене и Холмс отговори:

— Накратко казано, господин Мъртън, става всичко.

Боксьорът пак се обърна към съучастника си.

— Тоя май си прави майтапи? Никак не ми е смешно.

— Не съм и очаквал — каза Холмс. — А мога да ви обещаая, че до края на вечерта ще ви става все по-тъжно. Вижте, граф Силвиус. Аз съм зает човек и нямам време за губене. Влизам в спалнята. Моля, чувствайте се като у дома си в мое отсъствие. Можете да обясните на приятеля си как стоят нещата, без да ви преча. Аз ще посвирия на цигулка, една баркарола^[2] на Хофман. След пет минути ще се върна за окончателния ви отговор. Изборът ви е съвсем ясен, нали? Или вие, или диаманта.

Холмс се оттегли, като пътъом взе цигулката от ъгъла. След няколко секунди проточените натрапчиви звуци долетяха като глухо стенание иззад затворената врата на спалнята.

— И какво става? — попита Мъртън нетърпеливо, когато съучастникът му се обърна към него. — Знае ли за диаманта?

— Знае страшно много. Нищо чудно да знае всичко.

— Мили Боже! — бледото лице на боксьора стана още по-бяло.

— Айки Сандърс ни е издал.

— Знаех си аз. Ако нещо ми се случи, тоя ще има да изпати.

— Но това няма да ни помогне кой знае колко. Трябва да решим какво ще правим.

— Чакай малко — каза боксьорът и хвърли подозрителен поглед към вратата на спалнята. — Ами онзи хитрец? Дали не ни подслушва?

— И какво ще чуе от тази музика?

— Вярно. Но може някой да се крие зад завесата. В тая стая има страшно много завеси.

Докато се оглеждаше, внезапно съзря манекена пред прозореца и застина онемял с протегнатата ръка.

— Спокойно, това е само чучело — каза графът.

— Фалшификат, а? Направо ме уби! Мадам Тюсо не може да се мери с него. Като жив, с халата си и всичко. Ами онези завеси, графе?

— О, остави завесите! Губим време, а не разполагаме с цял век. Може да ни арестува за кражбата на диаманта.

— И още как!

— Но ще ни пусне, само да му кажем къде е плячката.

— Какво! Да му го дадем? Да се простим със сто хиляди?

— Парите или свободата.

Мъртън почеса остриганата си кратуна.

— Той е сам вътре. Да го пречукаме. Ако му светим маслото, няма от какво да се боим.

Графът поклати глава.

— Има оръжие и е нащрек. Пък и да го застреляме, едва ли ще успеем да се измъкнем. Освен това вероятно вече е казал на полицията всичко. Чакай! Какво става?

Чу се глух шум, който сякаш идваше от прозореца. Двамата скочиха, но в стаята цареше тишина. Бяха сами, компания им правеше единствено странното чучело, настанено в креслото.

— Сигурно нещо на улицата — каза Мъртън. — Виж сега, шефе, ти си мозъкът. Все ще измислиш нещо. Като не става със сила, другото ти го можеш.

— Оправял съм се и с по-добри от него — отвърна графът. — Диамантът е тук, в тайния ми джоб. Не мога да рискувам да го изпусна от очи. Довечера може да не е в Англия, да пристигне в Амстердам и в неделя вече да е на четири части. Той не знае нищо за Ван Седар.

— Мислех, че Ван Седар се готви за другата седмица.

— Така беше. Но сега трябва да бягаме със следващия кораб. Единият от нас трябва да се измъкне с диаманта, да иде до улица „Лайм“ и да му каже.

— Но фалшивото дъно не е готово.

— Ще трябва да рискуваме и да го вземем, както е. Нямаме нито миг за губене — и с усещането за опасност, което се превръща в инстинкт за ловеца, той спря и пак погледна напрегнато към прозореца. Явно шумът бе дошъл от улицата. — А Холмс ще го изиграем съвсем лесно — продължи той. — Повярвай ми, проклетият глупак няма да ни арестува, ако вярва, че може да се добере до диаманта. Ще му го обещаем. Ще го пратим за зелен хайвер и преди да се е усетил, ще бъдем в Холандия.

— Не звучи зле — ухили се Сам Мъртън.

— Ти тръгвай и кажи на холандеца да се размърда. Аз ще се погрижа за тоя мухльо, ще го подведа, че диамантът е в Ливърпул.

Дявол да го вземе, това скрибуцане много ме изнервя! Докато разбере, че не е в Ливърпул, диамантът вече ще е на четири части, а ние ще сме волни птички. Ела насам, да не си пред ключалката. Ето го.

— Не разбирам как не те е страх да го носиш.

— А къде може да е на по-сигурно място? Щом ние го откраднахме от Уайтхол, защо някой друг да не го откъдне от моето жилище?

— Дай да го видя.

Граф Силвиус хвърли не особено ласкав поглед към съучастника си и не обърна внимание на мръсната ръка, протегната към него.

— Какво, да не си мислиш, че ще го грабна? Стига толкова, шефе, омръзнаха ми приумиците ти.

— Хайде, Сам, не се засягай. Не можем да си позволим да се караме. Ела до прозореца, ако искаш да го видиш в целия му блясък. Подръж го срещу светлината! Така!

— Благодаря!

С един скок Холмс скочи от креслото на манекена и сграбчи скъпоценния камък. Държеше го в едната ръка, а в другата беше насочил револвер към главата на графа. Двамата злодеи се дръпнаха напълно изумени. Преди да се опомнят, Холмс натисна кончето на електрическия звънец.

— Без насилие, господа, без насилие, ако обичате! Няма смисъл да трошим мебелите! Не може да не разбирате, че сте в безизходица. Долу чака полицията.

Объркването на графа бе по-силно от яростта и страха.

— Но как, по дяволите...?

— Нищо чудно, че се изненадвате. Не знаете, че в спалнята ми има втора врата, която води към нишата зад тази завеса. Май ме чухте, когато замених манекена, но късметът беше на моя страна. Той ми даде възможност да подслушам крайно интересния ви разговор, който щеше да е съвсем скучен, ако знаехте за моето присъствие.

Графът направи жест, който изразяваше примирение.

— Победихте ни, Холмс. Мисля, че сте самият дявол.

— Е, при всяко положение не съм далеч от него — отвърна Холмс с любезна усмивка.

Мудният ум на Сам Мъртън постепенно осъзнаваше положението. Щом чу тропота откъм стълбището, той най-сетне

наруши мълчанието.

— Шпионирал ни е, така ли? — възкликна той. — Ами проклетото скрибуцане? Ами че то още се чува.

— Така е — отвърна Холмс. — Напълно сте прав! Нека си свири. Тези модерни грамофони са забележително откритие.

Полицайте нахлуха, щракнаха белезниците и престъпниците бяха отведени до каретата, която чакаше отвън. Уотсън поостана, за да поздрави Холмс за поредното листче в лавровия му венец. Но разговорът им бе прекъснат от невъзмутимия Били с поднос, на който имаше визитка.

— Лорд Кантълмиър, сър.

— Покани го, Били. Видният пер, който действа от името на най-височайши среди — каза Холмс. — Чудесен и самоотвержен мъж, но малко старомоден. Защо не го накараме да се поотпусне? Дали да си позволим една дребна волност? Сигурно не знае нищо за случилото се.

Вратата се отвори и влезе висок човек със строго продълговато лице с остри черти и средновикториански бакенбарди, които не съответстваха на отпуснатите рамене и вялата му походка. Холмс пристъпи към него любезно, но лордът, макар да подаде ръка, почти не отговори на ръкостискането.

— Добре дошли, лорд Кантълмиър. Малко е мразовито за това време на годината, но вътре е доста топло. Ще позволите ли да взема палтото ви?

— Не, благодаря, няма да го свалям.

Холмс настоятелно го хвана за ръкава.

— Моля, нека ви помогна! Приятелят ми доктор Уотсън ще ви увери, че промените в температурата са много опасни.

Негова светлост освободи ръката си малко нервно.

— Чувствам се съвсем удобно, сър. Няма нужда да оставам. Просто наминах, за да разбера как върви работата, с която така лекомислено се захванахте.

— Трудно, много трудно.

— Опасявах се, че така ще стане.

В думите и поведението на възрастния придворен имаше явен сарказъм.

— На всички ни се случва един ден да се сблъскаме с нещо, което не е по силите ни, господин Холмс, но това поне ни лекува от

самодоволството.

— Да, сър, доста съм озадачен.

— Несъмнено.

— Особено по един въпрос. Може би ще ми помогнете?

— Твърде късно ме молите за съвет. Мислех, че методите ви са чудодейни. И все пак с готовност ще ви помогна.

— Разбирате ли, лорд Кантълмиър, имаме всички доказателства, за да осъдим тези, които са извършили кражбата.

— Когато ги заловите.

— Точно така. Но въпросът е как да постъпим с онзи, у когото камъкът се е озовал в крайна сметка?

— Не избързвате ли?

— Добре е да сме готови. Какво според вас би представлявало неоспоримо доказателство за вината на този човек?

— Фактът, че диамантът е у него.

— И бихте го арестували заради това?

— Без колебание.

Холмс рядко се смееше, но сега старият му приятел доктор Уотсън забеляза на лицето му усмивка.

— В такъв случай, драги сър, на мен се пада неприятното задължение да препоръчам да ви арестуват.

Лорд Кантълмиър изглеждаше много ядосан. Бледите му бузи се зачервиха трескаво.

— Твърде много си позволявате, господин Холмс. Не си спомням да ми се е случвало нещо подобно през петдесетте години, откакто служа на държавата. Аз съм зает човек, занимавам се с важни дела и нямам нито време, нито склонност за подобни глупави шеги. Честно казано, нито за миг не съм вярвал в способностите ви и винаги съм смятал, че полицията би се справила много по-добре. Поведението ви потвърждава заключенията ми. Позволете, сър, да ви пожелая приятна вечер.

Докато го слушаше, Холмс бавно се бе придвижил и вече препречваше пътя на лорда към вратата.

— Един момент, сър — каза той. — Да се измъкнете с диаманта, би било много по-сериозно провинение, отколкото просто да го намерим у вас.

— Господине, това е недопустимо! Позволете ми да изляза.

— Бръкнете в десния джоб на палтото си.

— Какво искате да кажете?

— Хайде, хайде.

След миг изуменият пер стоеше ококорен и заекващ с големия жълтеникав диамант в треперещата си длан.

— Но какво... Какво означава това, господин Холмс?

— Лоша работа, лорд Кантълмиър, лоша работа! — извика Холмс. — Старият ми приятел познава моя навик да си правя шеги с хората. Знае също така, че трудно устоявам на изкушението да драматизирам. Признавам, че наистина отидох твърде далеч, позволих си да пусна диаманта в джоба ви, когато влязохте.

Възрастният пер гледаше втренчено ту диаманта, ту усмихнатото лице на детектива.

— Сър, аз съм слисан. Но... това наистина е Кралският диамант. Господин Холмс, оказахте ни неоценима услуга. Както сам признавате, може чувството ви за хумор да е малко странно и да го проявявате съвсем не навреме, но оттеглям всичките си съмнения в изумителните ви професионални способности. Но как...

— Случаят е приключен едва наполовина, подробностите ще научите накрая. Не се съмнявам, лорд Кантълмиър, че удоволствието да съобщите за успешната развързка на определени високопоставени особи до известна степен ще овъзмезди шегата ми. Били, изпрати негова светлост и кажи на госпожа Хъдсън, че ще се радвам, ако колкото може по-бързо поднесе вечеря за двама.

---

[1] Непреводима игра на думи: в буквален превод „крал на диамантите“ („King of Diamonds“) — Б.пр. ↑

[2] Венецианска гондолиерска песен — Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.